

FOLKETINGET

MF
Ole Birk Olesen
Formand for Granskningsudvalget

Kære Ole Birk Olesen

21. april 2023

Jeg har modtaget din klage af 17. marts 2023 på vegne af Socialistisk Folkepartis, Danmarksdemokraternes, Liberal Alliances, Det Konservative Folkepartis, Enhedslistens, Radikale Venstres, Dansk Folkepartis, Alternativets og Nye Borgerliges medlemmer af Granskningsudvalget over statsministerens afvisning af at besvare Granskningsudvalgets samrådsspørgsmål D.

J.nr.: 23-000304-4

Det fremgår af sagen, at Granskningsudvalget i forbindelse med en iværksat forundersøgelse af Samsam-sagen har stillet følgende samrådsspørgsmål til statsministeren, justitsministeren og forsvarsministeren:

Folketingets formand
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

»Hvilke orienteringer mv. har ministeren fået i Samsam-sagen, og kan ministeren afvise, at departementet har bedt om at få udtaget passager i notatet lavet af styrelserne, PET og FE, i forbindelse med diskussionen om en hjemtagelse af Ahmed Samsam og den faktuelle fremstilling af sagen, og kan ministeren afvise, at der er lavet om i notater udarbejdet af de to styrelser i forbindelse med hjemtagelsen af Ahmed Samsam?«

Det fremgår endvidere, at der efterfølgende har været korrespondance mellem Granskningsudvalget og statsministeren om besvarelsen af spørgsmålet.

Du har anført, at statsministeren alene er den, der kan svare på spørgsmålet om, hvilken orientering m.v., som statsministeren har fået i Samsam-sagen, og at statsministeren – uagtet regeringens ressortfordeling – bør besvare samrådsspørgsmålet ud fra et hensyn til forundersøgelsesinstituttets særlige formål.

Herudover har du anført, at statsministerens påstand om, at forsvarsministeren og justitsministeren kan besvare et spørgsmål om, hvilke orienteringer

statsministeren har fået om Samsam-sagen, er i strid med sandheden. Du har i den forbindelse anført, at alle med kendskab til regeringens måde at arbejde på ved, at forsvarsministeren og justitsministeren ikke kan svare på, hvilke orienteringer statsministeren har fået om Samsam-sagen fra sit departement, og at de ikke vil svare på, om de selv som ministre personligt har orienteret statsministeren om Samsam-sagen, men at det alene er statsministeren, som kan besvare spørgsmålet.

Den 17. marts 2023 sendte jeg din klage til statsministeren, idet jeg anmodede om statsministerens bemærkninger hertil.

I statsministerens brev, som vedlægges, har statsministeren bl.a. anført, at baggrunden for, at hun har anmodet Granskningsudvalget om at stille samrådsspørgsmålet til forsvarsministeren og justitsministeren, er, at spørgsmål vedrørende Samsam-sagen hører under forsvarsministerens og justitsministerens ressort. Statsministeren har i den forbindelse bemærket, at både forsvarsministeren og justitsministeren også har besvaret en række spørgsmål fra Folketinget om sagen.

Statsministeren har endvidere anført, at hun lægger stor vægt på, at spørgsmål fra Folketinget besvares i overensstemmelse med de gældende regler, og at der under skiftende statsministre har været fast praksis for, at det er den ansvarlige ressortminister, der besvarer spørgsmål fra Folketinget om en given sag på regeringens vegne.

I den forbindelse har statsministeren henvist til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 1, hvoraf det fremgår, at spørgsmål fra Folketinget skal stilles til vedkommende minister, og at der af Håndbog i folketingsarbejdet (2015), side 126, uddybende fremgår følgende:

»Spørgsmål skal rettes til vedkommende minister. Efter grundlovens § 14 er det kongen (i praksis statsministeren), som fordeler sagsområderne mellem ministrene, og denne fordeling danner udgangspunktet for, hvilken minister spørgsmålet stilles til.«

Statsministeren har endvidere anført, at hun er opmærksom på, at udvalgets samrådsspørgsmål er stillet som led i en forundersøgelse i regi af Granskningsudvalget. Videre har statsministeren anført, at hun og regeringen naturligvis har stor respekt for Granskningsudvalgets rolle med at varetage under-

søgelse af sager, der påkalder sig kritisk opmærksomhed i offentligheden eller i Folketinget, herunder Granskningsudvalgets mulighed for at iværksætte en forundersøgelse af sådanne sager.

Statsministeren har i forlængelse heraf henvist til justitsministerens besvarelse af 9. marts 2023 af spørgsmål nr. 1 (Alm. del) til Granskningsudvalget, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

»Undersøgelser med særlig parlamentarisk forankring er reguleret i kapitel XIX (§§ 61-68) i Folketingets forretningsorden.

Det følger af Folketingets forretningsorden § 62, stk. 1, at Granskningsudvalget efter anmodning fra medlemmer af udvalget, som repræsenterer en eller flere folketingsgrupper, der tilsammen udgør mindst en tredjedel af Folketingets medlemmer, iværksætter en forundersøgelse af en sag, der påkalder sig kritisk opmærksomhed i offentligheden eller i Folketinget. En forundersøgelse gennemføres af Granskningsudvalget selv.

I medfør af forretningsordenens § 62, stk. 2, kan Granskningsudvalget til oplysning af en sag som led i en forundersøgelse stille spørgsmål til ministre til skriftlig besvarelse eller til mundtlig besvarelse eller til mundtlig besvarelse under et samråd i et møde i Granskningsudvalget efter reglerne i § 8, stk. 6. Spørgsmålene forudsættes således at følge forretningsordenens almindelige regler for skriftlige udvalgsspørgsmål og samrådsspørgsmål, dog således at samråd i Granskningsudvalget afholdes for lukkede døre, jf. § 62, stk. 3.«

Statsministeren har på den baggrund endelig anført, at hun fortsat finder, at også spørgsmål stillet i regi af forundersøgelser i Granskningsudvalget skal stilles til de relevante ressortministre.

Præsidiets har behandlet din klage skriftligt og skal bemærke følgende:

Præsidiets finder principielt, at adgangen til at kalde ministre i samråd er et vigtigt redskab som led i Folketingets parlamentariske kontrol med regeringen. Derfor må det klare udgangspunkt også være, at ministre besvarer de samrådsspørgsmål, der stilles til dem.

Præsidiets kan samtidig tilslutte sig de synspunkter, som statsministeren har anført om de ansvarsforhold, som følger af den vedtagne ressortfordeling mellem regeringens ministre. Præsidiets finder således, at samrådsspørgsmål som det klare udgangspunkt bør besvares af den relevante ressortminister.

Præsidiets er opmærksom på, at Granskningsudvalget har til opgave at undersøge sager, der påkalder sig kritisk opmærksomhed i offentligheden eller i Folketinget, og at udvalget iværksætter en forundersøgelse af en sådan sag, såfremt medlemmer af udvalget, der repræsenterer en eller flere folketingsgrupper, der tilsammen udgør mindst en tredjedel af Folketingets medlemmer, anmoder om det.

Selv om Præsidiets finder det forståeligt, at der kan opstå et ønske blandt Granskningsudvalgets medlemmer om at stille statsministeren spørgsmål i konkrete sager, tilkommer det imidlertid statsministeren selv at afgøre, om hun vil svare på et spørgsmål eller eventuelt henvise dette til en ressortminister. Præsidiets bemærker i den forbindelse, at ministre ikke er retligt forpligtet til at besvare samrådsspørgsmål.

Præsidiets finder på denne baggrund ikke grundlag for at foretage sig yderligere.

Kopi af dette brev er sendt til statsministeren.

Med venlig hilsen

Søren Gade
Folketingets formand